

Sygn. akt **IX Ka 528/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IX Wydział Karny - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: **SSO Izabella Rzewuska**

Sędziowie: SSO Piotr Kluz (spr.)

SSO Iwona Konopka

Protokolant: sekretarz sądowy Angelika Grzymała

przy udziale oskarżyciela prywatnego A. C. (1)

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2016 r.

sprawy **B. S. (1)** córki H. i D.

urodzonej w dniu (...) w W.

oskarżonej o czyn z **art. 212 § 1 kk**

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego oraz pełnomocnika oskarżyciela prywatnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim

z dnia 20 lipca 2015 r., sygnatura akt II K 511/13

orzeka

1. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. L. kwotę 420 (czteryście dwadzieścia) złotych podwyższoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconego udziału w postępowaniu odwoławczym w charakterze pełnomocnika z urzędu dla oskarżyciela prywatnego;
3. zasądza od oskarżyciela prywatnego A. C. (2) na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania odwoławczego w całości;
4. zwalnia oskarżoną B. S. (1) od ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt **IX Ka 528/16**

UZASADNIENIE

B. S. (2) oskarżona o to, że w dniu 26 listopada 2012 roku przed posesją numer (...) przy ul. (...) w P. zniesła w A. C. (1), używając słów: „Tego oszusta i złodzieja nie wpuszczę na teren mojej posesji a panowie możecie wejść”, to jest o czyn z art. 212 §1 kk.

Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim w II Wydziale Karnym wyrokiem z dnia 20 lipca 2015r.,
sygnatura akt II K 511/13, orzekł:

I. na podstawie art. 17 §1 pkt 3 kpk postępowanie w sprawie umorzył

II. na podstawie art. 632 pkt 1 koszty procesu ponosi oskarżyciel prywatny.

Apelację od powyższego wyroku wywiedli obrońca oskarżonej oraz pełnomocnik oskarżyciela prywatnego.

Obrońca oskarżonej w oparciu o przepis art. 425 §1, 2 i 3 kpk zaskarżył w całości wyżej wskazany wyrok, na podstawie art. 427 §1 kpk w zw. z art. 438 pkt 2 kpk zarzucając mu:

1) obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia a mianowicie przepisu art. 17 §1 pkt 3 kpk poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy oskarżona winna zostać uniewinniona albowiem ewentualny zarzut uczyniony przez oskarżoną niepublicznie był prawdziwy;

2) obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia a mianowicie art. 170 §1 pkt 1, 2 i 3 kpk poprzez oddalenie wszystkich wniosków dowodowych obrony mających na celu wykazanie prawdziwości zarzutu uczynionego w stosunku do oskarżyciela prywatnego;

3) obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia a mianowicie przepisu art. 7 kpk poprzez wadliwą ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności wyjaśnień oskarżonej oraz zeznań świadków M. B. i M. D., co w konsekwencji skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie, że oskarżona wypowiedziała słowa, które stały się osnową zarzutu aktu oskarżenia.

W oparciu o w/w zarzuty, obrońca na podstawie art. 427 §1 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej B. S. (1) od zarzucanego jej w akcie oskarżenia czynu.

Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego na podstawie art. 444 §1 kpk w zw. z art. 425 §1, 2 i 3 zaskarżył w całości wyżej wymieniony wyrok, zarzucając mu:

(i) na podstawie art. 427 §1 w zw. z art. 438 pkt 3 kpk błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść tego orzeczenia, poprzez niezasadne uznanie, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na uznanie oskarżonej B. S. (1) za winną popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 212 §1 kk, bowiem szkodliwość społeczna czynu oskarżonej jest znikoma, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że popełniony przez oskarżoną czyn wypełnia zarówno formalnie, jak i materialnie, znamiona występku opisanego w art. 212 kk i jego szkodliwość społeczna jest znaczna;

(ii) na podstawie art. 427 §1 w zw. z art. 438 pkt 2 kpk obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 7 kpk polegającą na dowolnej ocenie materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania, sprzecznie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, tzn. uznaniu, że szkodliwość społeczna zachowania oskarżonej jest znikoma, gdy tymczasem szkodliwość ta jest znaczna, choćby dla samego A. C. (1), bowiem naruszenie jego dóbr osobistych dokonane przez oskarżoną ma dla niego istotne znaczenie

Na podstawie przedstawionych zarzutów, pełnomocnik na podstawie art. 427 §1 kpk i art. 437 §2 kpk wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w całości do ponownego rozpoznania. Ponadto na podstawie art. 628 kpk w zw. z art. 634 kpk wniósł o zasądzenie od oskarżonej B. S. (1) na rzecz oskarżyciela prywatnego A. C. (1) kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie wywiedzione w sprawie apelacje na uwzględnienie nie zasługują, bo ich argumentacja stanowi pozbawioną podstaw polemikę z prawidłowymi ustaleniami faktycznymi oraz oceną Sądu Rejonowego w zakresie stopnia społecznej szkodliwości czynu, jednakże ocena całokształtu okoliczności posiadających wpływ na rozstrzygnięcie tej kwestii, nie może prowadzić do innego wniosku niż przyjęty przez sąd pierwszej instancji.

Na wstępie stwierdzić należy, że sąd orzekający w sposób prawidłowy i pełny przeprowadził postępowanie dowodowe, a zebrany materiał dowodowy poddał wnikliwej ocenie, dochodząc w konsekwencji do trafnych i logicznych wniosków. Sąd ten dokonując analizy poszczególnych dowodów nie przekroczył ram ich swobodnej oceny, zaś przedstawiony w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia tok rozumowania i wnioskowania jest prawidłowy i zasługuje na akceptację. Zaprezentowana w pisemnych motywach wyroku ocena zgromadzonego materiału dowodowego uwzględnia dyrektywy z art. 7 kpk, nie jest ona dowolna. Samo zaś uzasadnienie czyni zadość wymaganiom art. 424 kpk. Przeprowadzona w granicach zaskarżenia kontrola odwoławcza nie daje żadnych podstaw do odmiennej – niż dokonana przez Sąd Rejonowy – oceny dowodów ani też do zakwestionowania poczynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych.

W pierwszej kolejności sąd odwoławczy za zasadne uznał odniesienie się do apelacji obrońcy, jako dalej idącej.

Na uwzględnienie nie zasługuje stanowisko obrońcy, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza, aby oskarżona wypowiedziała słowa wskazane w zarzucie. Wbrew twierdzeniom obrońcy to nie tylko zeznania pokrzywdzonego stanowią dowód obciążający oskarżoną, przy czym zgodnie z obowiązującą procedurą karną, nawet jeden dowód pozwalający na dokonanie stanowczych ustaleń faktycznych jest wystarczający. Nadto z samej tylko okoliczności, że strony pozostają w konflikcie, nie sposób odmówić wiary zeznaniom pokrzywdzonego – byłaby to właśnie ocena dowolna. Wprawdzie świadkowie M. B. i M. D. nie pamiętali dokładnie słów wypowiedzianych przez oskarżoną, ale wskazywali, iż były nerwowe określenia ze strony B. S. (1), które zostały one zaprotokołowane (k. 64, 94). W tej sytuacji nie można zasadnie twierdzić, że skoro wypowiedź oskarżonej została zaprotokołowana na żądanie pokrzywdzonego, to w rzeczywistości one nie padły lub zostały zniekształcone. Przy czym sama oskarżona protokół ten podpisała i nie zgłaszała do niego uwag (k. 92), więc akceptowała jego treść. Wyjaśniając zaś przed Sądem przyznała, iż mogła „coś takiego powiedzieć” (k. 29). Ujawniony materiał dowodowy, który wbrew twierdzeniom skarżącego został oceniony swobodnie, stanowił więc wystarczającą przesłankę ustaleń w zakresie wypowiedzianych przez oskarżoną słów.

Wyrażone przez apelującego obrońcę zastrzeżenia co do prawidłowości wydanych przez sąd orzekający postanowień oddalających wnioski dowodowe oskarżonej, nie są przekonujące i nie implikują skutecznego podniesienia naruszenia art. 170 §1 pkt 1-3 kpk. Zgłaszane wnioski dowodowe nie miały bowiem na celu wykazania, że pokrzywdzony jest rzeczywiście sprawcą przestępstw z art. 278 kk czy też art. 286 kk, lecz miały potwierdzać wyjątkowo subiektywną ocenę oskarżonej o osobie będącej dla niej wierzycielem. Przy czym nie ma żadnych wątpliwości co do tego, iż użyte przez B. S. (1) sformułowania związane były li tylko z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym i brak było podstaw do prowadzenia postępowania dowodowego w kierunku potwierdzenia bądź zaprzeczenia oceny osoby pokrzywdzonego przyjętą przez oskarżoną.

Odnosząc się do apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego stwierdzić trzeba, iż nie ma on racji, że w ocenie Sądu Rejonowego zachowanie oskarżonej nie mogło doprowadzić do poniżenia osoby A. C. (1) w opinii publicznej lub narażenia go na utratę zaufania (potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności) – w takiej sytuacji, wobec braku znamion przestępstwa z art. 212 §1 kk, zapadłby wyrok uniewinniający.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia co do tego, że stopień społecznej szkodliwości czynu jest znikomy. Na jego ocenę wpływają tylko okoliczności wymienione w art. 115 §2 kk, a nie subiektywne odczucia osoby pokrzywdzonej. Pełnomocnik poprzestał na głośnym wskazaniu, iż w jego ocenie zbyt małe znaczenie nadano zamiarowi (bezpośredniemu) i motywacji sprawcy, nie wskazując żadnej okoliczności mogącej potwierdzić tak postawiony zarzut. W konkretnym przypadku – kiedy pomiędzy stronami bezspornie istnieje konflikt, słowa oskarżonej wynikały przede wszystkim z nerwów (silnych emocji) i kierowania się przekonaniem o wadliwości wykonywanych czynności

egzekucyjnych, nadto padły one tylko w obecności funkcjonariuszy publicznych, przyzwyczajonych do tego rodzaju zachowań – nie sposób podzielić stanowiska pełnomocnika, iż stanowiły one zagrożenie dla wykonywanej przez pokrzywdzonego działalności zawodowej. Określając gradację dóbr chronionych prawem, kierować należy się częścią szczególną Kodeksu karnego co wskazuje, iż w pierwszej kolejności ochronie podlega bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne państwa, potem życie i zdrowie człowieka, w dalszej zaś kolejności jego wolność i cześć. Tak więc rodzaj „zaatakowanego” przez oskarżoną dobra prawnego również nie sprzeciwia się przyjęciu znikomego stopnia społecznej szkodliwości. Sąd pierwszej instancji, w przeciwieństwie do pełnomocnika oskarżyciela prywatnego, miał na uwadze wszystkie wymienione w art. 115 §2 kk kwantyfikatory, choć szerzej się do nich nie odniósł, co trzeba wyraźnie zaznaczyć.

W ocenie sądu odwoławczego, uwzględniając wszystkie okoliczności sprawy, stopień społecznej szkodliwości czynu zarzuconego oskarżonej, słusznie uznano za znikomy. Tym samym zaistniała negatywna przesłanka procesowa skutkować musiała umorzeniem wszczętego postępowania.

Z uwagi na powyższe oraz na to, iż w sprawie nie doszło do uchybień stanowiących bezwzględne przyczyny odwoławcze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 §1 kpk orzekł jak w wyroku.

O wynagrodzeniu za pomoc prawną udzieloną przez adw. P. L. z urzędu, orzeczono na podstawie art. 618 §1 pkt 11 kpk, określając jego wysokość zgodnie z §17 ust. 2 pkt 4, §4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015r., poz. 1801).

Na podstawie art. 636 §1 kpk zasądzono od oskarżyciela prywatnego koszty postępowania odwoławczego w całości, na zasadzie art. 624 §1 kpk zwalniając od nich oskarżoną.